بررسی چرایی رقم صفر صادرات در گفت‌وگوی «توسعه ایرانی» با فعال صنعت فرش

فرش ایران؛ لگدمال سیاست پیمان ارزی و FATF

رامتین موثق

شاید کمتر شاخص‌های اقتصادی وجود داشته باشند که در ارتباط با یکدیگر قرار نگیرند و بر یکدیگر تاثیر نگذارند. از این منظر آمار صادرات غیرنفتی ایران با تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی بسیار به هم مرتبط است. عمده رشد اقتصادی باید حاصل تولیدات صنعتی یک کشور باشد و همین تولیدات صنعتی است که ارزش صادرات غیرنفتی را مشخص می‌کند. اما آیا اقتصاد ایران توانایی حفظ، ارتقا و گسترش صنایع موجود را دارد؟

شاید نگاهی به آمار صنعت فرش ایران و صادرات آن بتواند برای پاسخ به این سوال کمک کننده باشد. پیش از کشف نفت مهمترین و اصلی‌ترین کالای صادراتی ایران فرش دستباف بود. تا سال ۱۹۹۲ یعنی پیش از تحریم داماتو آمریکا، این کالا سهم اصلی را در صادرات غیرنفتی به خود اختصاص می‌داد. با وجود تحریم‌ها همچنان این کالا خریداران خود را داشت، اما ضربه‌ای که تحریم‌ها نتوانست به این صنعت وارد کند، سیاست‌های ارزی و در راس آن بانک مرکزی توانست. حالا سهم این کالا در صادرات غیرنفتی به صفر رسیده است.

در همین رابطه فیصل مرداسی، رئیس اسبق سازمان ملی فرش، در گفت‌وگو با تجارت‌نیوز با انتقاد از سیاست‌های ارزی بانک مرکزی گفت: یکی از مشکلات حوزه صادرات فرش، نحوه محاسبه قیمت پایه صادراتی است. به طور مثال قیمت واقعی یک محصول یک دلار است، در حالی که قیمت آن توسط دولت دو دلار محاسبه شده است. این یعنی صادر کننده دو برابر ارزش واقعی کالا باید متعهد شود.

او با اشاره به اهمیت صادرات فرش دستباف و جایگاه آن در فرهنگ کشور گفت: فرش دستباف فقط یک محصول صادراتی نیست، بلکه یک محصول هنری و صنعتی است که هویت ملی یک ملت را نشان می‌دهد، پس سیاست‌ها و ابزارهای حمایتی نباید فقط از سوی سازمان ملی فرش یا وزارت صمت باشد، بلکه همه دستگاه‌ها باید از این صنعت حمایت کنند. اما متاسفانه شاهد هستیم که برخی از این نهادها در مسیر صادرات سنگ‌اندازی می‌کنند.

رئیس سابق سازمان ملی فرش ادامه داد: در سال‌های اخیر به دلیل وضعیت اقتصادی کشور و کاهش درآمدهای ارزی دولت نمی‌تواند از مشوق‌های صادراتی و تسهیلاتی که به صادرکنندگان می‌داد بهره ببرد، پس باید شرایطی ایجاد کند که مشکلات این سربازان اقتصادی به حداقل برسد. سیاستگذاران باید این مهم را در نظر داشته باشند که فرش دارای بزرگترین زنجیره تولید در کشور است، گستردگی این زنجیره بیشتر در مناطق روستایی و عشایری است که مشکل بیکاری در این مناطق از مرحله بحران عبور کرده است.

مرداسی در پایان تصریح کرد: صادرات فرش برای کشور ما یک ارزش هویتی و ملی دارد. ارزش یک میلیون دلار صادرات فرش با یک میلیون دلار صادرات فولاد برابر نیست، ملتی که صادرات و هویت آنها فرش است مردمی صلح‌طلب و آرام هستند

نبود FATF و وجود سیاست پیمان ارزی؛ دو عامل کاهش صادرات فرش

یک فعال اقتصادی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» عنوان کرد: تمام دلایل کاهش صادرات فرش را نمی‌توان گردن سیاست‌های دولت انداخت اگرچه کاهش چشمگیر اخیر را می‌توان ناشی از سیاست پیمان ارزی دید.

سیدرضی حاجی آقامیری افزود: پیمان ارزی نه فقط به فرش بلکه به صادرات غیرنفتی ایران ضربه وارد کرده است. نکته دوم مسئله حل نشدن FATF و تحریم‌هاست که روند بازگشت پول به کشور را با معضل مواجه کرده است.

او تاکید کرد: مشکلاتی که ناشی از سیاست‌گذاری‌های حاکمیتی است معلول دو سیاست است: اول مربوط به نبود FATF و یک سیستم درست تبادل پولی بین ایران و کشورهای دیگر و دوم مربوط به پیمان ارزی است که دست و پای صادرکننده را بسته است.

این فعال اقتصادی درباره کاهش صادرات فرش در ایران بیان کرد: در دهه ۷۰ درآمد حاصل از فروش فرش ۱ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان بود، اما اکنون ۴۰ تا ۵۰ میلیون دلار شده؛ یعنی تقریبا به صفر رسیده است. حتی صادرات فرش نسبت به دو دهه گذشته که درآمد حاصل از آن ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون تومان بود، کاهش شدیدی داشته است. به عبارتی وضعیت صادرات بسیار اسفناک است.

جای خود را به رقبا دادیم

حاجی آقامیری درباره کاهش صادرات بین‌المللی اظهار کرد: حضور صادرکنندگان ما به دلایل اشاره شده طی دو دهه اخیر در بازار بین‌المللی فرش به صورت تصاعدی کاهش پیدا کرده است و وقتی در بازار حضور نداریم، سایر رقبا جای خالی ما را پر می‌کنند.

او تاکید کرد: وقتی جایگاه خود را به دیگر رقبا واگذار می‌کنیم نتیجه آن همین وضعیت فعلی می‌شود.

این فعال اقتصادی افزود: ایران در بازارهای بین‌المللی حضور ندارد، در نمایشگاه‌ها حضور نداریم و در صادرات با مشکلاتی مواجه هستیم. اگر صادرات فرش ایرانی صورت بگیرد هم یا به صورت قاچاق است یا از طریق کشورهای دیگر مانند ترکیه و پاکستان. برای آنکه فرش ایرانی بتواند وارد کشورهای دیگر شود اسناد آن عوض می‌شود. یعنی یک هزینه به اسناد آن تعلق می‌گیرد و اسم ایران نیز از این اسناد حذف می‌شود.

حاجی آقامیری خاطرنشان کرد: این سیاست خود خلاف جریان برندسازی است و نتیجه آن نابودی برند ایرانی است. یعنی فرشی که در ایران تولید می‌شود اگر می‌خواهد وارد بازار شود نام آن به کشور دیگری تعلق می‌گیرد که بتواند صادر شود.

او درباره رویکرد کلی دولت درباره صنعت فرش بیان کرد: دولت به طور کلی به صادرات غیرنفتی واقعی توجه ندارد. بخشی از صادرات غیرنفتی بر پایه نفت است مانند میعانات گازی. منظور ما این بخش از صادرات نیست بلکه صادرات غیرنفتی واقعی مانند فرش و سایر کالاهاست که ارتباطی با نفت ندارد. حتی صادرات معدنی هم صادرات غیرنفتی است، اما صادرات طبیعی است و نباید غیرنفتی واقعی تلقی شود

این فعال اقتصادی ادامه داد: صادرات غیرنفتی نباید به نفت یا مواد طبیعی ربط پیدا کند و این نوع صادرات در تجارت ایران، سهم زیادی ندارد.

او تاکید کرد: به طور کلی با این سیاست‌های دولت به خصوص پیمان ارزی صادرات غیرنفتی وضعیت خوبی ندارد. البته منظور این نیست که دولت خصومت خاصی با صنعت فرش دارد، بلکه سیاست‌های آن صادرات غیرنفتی را کاهش می‌دهد.

حاجی آقامیری در پایان با اشاره به بیکاری گسترده در صورت تعطیلی صنعت فرش خاطرنشان کرد: هم باید به مسئله بیکاری توجه کرد و هم به مسئله مهاجرت نیروی کار. البته منظور، مهاجرت از ایران نیست، بلکه مهاجرت از روستاها و شهرستان‌ها به مراکز است و این باعث می‌شود جمعیت مراکز افزایش یابد و بیکاری گسترده‌تر در مراکز نمود پیدا کند.

در جمع‌بندی می‌توان گفت که علاوه بر تحریم‌ها، سیاست‌های حاکمیتی سدراه صادرات فرش شده است و دولتمردان بدون توجه به توصیه‌ها و هشدارهای فعالان و کارشناسان این عرصه، بر تداوم رویه‌های رایج اصرار می‌ورزند. موفقیت یک سیاست را نباید با چیزی جز آثار اجرای آن بر روند اقتصاد و نتایج حاصله سنجید. نتایج حاصل از سیاست پیمان ارزی و نبود FATF هم کاهش صادرات غیرنفتی و زیان اکثر فعالان اقتصادی بوده است. پرسش مطرح در این میان آن است که چه زمانی ضرورت تجدیدنظر در این سیاست‌ها احساس می‌شود؟!

فعال اقتصادی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: ایران در بازارهای بین‌المللی و نمایشگاه‌ها حضور ندارد و در صادرات با مشکلاتی مواجه هستیم. اگر صادرات فرش ایرانی صورت بگیرد هم یا به صورت قاچاق است یا از طریق کشورهای دیگر مانند ترکیه و پاکستان. برای آنکه فرش ایرانی بتواند وارد کشورهای دیگر شود اسناد آن عوض می‌شود. یعنی یک هزینه به اسناد آن تعلق می‌گیرد و اسم ایران نیز از این اسناد حذف می‌شود

سیدرضی حاجی آقامیری: کاهش چشمگیر صادرات فرش را می‌توان ناشی از سیاست پیمان ارزی دانست که نه فقط به فرش، بلکه به صادرات غیرنفتی ایران ضربه وارد کرده است. نکته دوم نیز مسئله حل نشدن FATF و تحریم‌هاست که روند بازگشت پول به کشور را با معضل مواجه کرده است

فعال بازار با اشاره به افزایش مالیات سیگار:

افزایش مالیات‌ستانی به نفع قاچاقچیان سیگار خارجی است

یک فعال بازار اظهار کرد: بازار سیگار با تغییر در نرخ مالیات این محصول به شدت در سیطره سیگارهای قاچاق قرار خواهد گرفت و این آغاز یک وضعیت نامناسب برای صنعت و بازار سیگار است و فضا برای عده‌ای خاص که همواره از انحصار در این صنعت منتفع می‌شدند بیش از گذشته فراهم می‌شود.

اسد پیمانی، یکی از عمده فروشان و توزیع کنندگان سیگار در تهران، با توجه به مالیات ستانی از سیگار به اقتصاد ۲۴ گفت: متأسفانه اگر صرفه اقتصادی در قیمت سیگار در نظر گرفته نشود، قطعاً عده‌ای سودجو به واردات قاچاق این محصول روی می‌آورند. عراق، امارات و ترکیه کشورهای هدف قاچاق سیگار به کشور به شمار می‌آیند.

او در پاسخ به این سوال که چرا قاچاق سیگار به کشور مقرون به صرفه شده است؟ گفت: عده‌ای که تعداد کمی هم نیستند قاچاق سیگار به کشور را به راحتی انجام می‌دهند و تنها هزینه حمل و نقل سیگار قاچاق را متحمل می‌شوند و هیچ هزینه‌ای بابت مالیات، عوارض واردات و ... پرداخت نمی‌کنند. این فعال بازار خاطرنشان کرد: اگر طراحان مالیات سیگار به راستی به دنبال حفظ سلامت مردم هستند باید جلوی قاچاق سیگار به کشور را بگیرند نه اینکه از فردا سیگاری مطالبه مالیات داشته باشند؛ پس در غیر این صورت به دنبال سر کیسه کردن مردم هستند نه سلامتی آنها! لازم به ذکر است موضوع مالیات بر سیگار همواره مناقشاتی بین وزارت بهداشت و تولیدکنندگان سیگار به همراه داشته است؛ تولیدکنندگان معتقدند افزایش مالیات سیگار منجر به افزایش قاچاق می‌شود، اما جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات بارها اعلام کرده که ایران کمترین مالیات را بر محصولات دخانی دارد و معتقد است افزایش مالیات منجر به کاهش مصرف دخانیات می‌شود. به گزارش این سایت خبری، بر اساس مصوبه نمایندگان در جلسه علنی (شنبه، ۲۹ مهر) مجلس، علاوه بر مالیات بر ارزش افزوده خاص محصولات دخانی، مالیات عملکرد، حقوق ورودی و حق انحصار بر محصولات دخانی، از ابتدای سال ۱۴۰۳ بر اساس هر نخ سیگار نسبت به قانون بودجه ۱۴۰۲ کل کشور سالانه افزایش می‌یابد. نمایندگان خانه ملت با افزایش ۱۵ تا ۵۰ درصدی مالیات بر سیگار موافقت کرده که درآمد حاصل از این مهم صرف بیماری‌های خاص و ساخت و توسعه مدارس و اماکن ورزشی خواهد شد.

گزارش

وعده‌های دیروز دولت پاشنه آشیل امروز:

پای خاندوزی دوباره به استیضاح باز شد

در حالی که در هفته گذشته نیمی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به وزیر امور اقتصادی و دارایی بابت مشکلات اقتصادی تذکر دادند، وی در تلاشی بی‌شائبه برای برکناری رییس اتاق بازرگانی بود.

به گزارش خبرآنلاین طبق آمارهای ارائه شده در هفته‌ی پایانی مهرماه ۱۴۳ نماینده به وزیر اقتصاد و دارایی تذکر دادند که تقریبا نیمی از نمایندگان را شامل می‌شود. این تذکرات لزوم عدم دریافت مالیات از کارانه پزشکان تا لزوم حذف کارمزد تراکنش برای دستگاه‌های کارتخوان صندوق‌های قرض‌الحسنه تک شعبه‌ای و لزوم اجرای تبصره ۱۶ و ۱۸ بودجه ۱۴۰۲ در حمایت از تولید و ... را در بر می‌گرفت. این در حالی است که خاندوزی که همزمان سمت سخنگویی اقتصادی تحقق وعده‌های دولت از سوی دیگر همزمان با رشد بحران‌های معیشتی سبب شده است حالا اقتصاد به نقطه‌ی افتراق مجلس و دولت تبدیل شود و نمایندگانی که دو سال پیش یکباره پشت سر دولت رییسی ایستاده بودند، امروز برای رای جمع کردن تلاش می‌کنند نسبت به استیضاح وزیر امور اقتصادی و دارایی اقدام کنند. حالا جبار کوچکی‌نژاد، نماینده مجلس با انتقاد از عملکرد وزیر اقتصاد در اجرای قانون بودجه، انتصابات رفاقتی - همکلاسی و ... از پیگیری طرح استیضاح وی در صورت عدم حل مشکلات خبر داد.

وی با انتقاد از عملکرد وزیر اقتصاد به خانه ملت، گفت: عدم کارایی لازم در مناطق آزاد باعث شده تا این مناطق از اهداف پیش‌بینی شده فاصله گرفته و خاندوزی باید در این زمینه پاسخگو باشد. کوچکی‌نژاد افزود: خاندوزی هیچ کدام از این موارد را اجرانکرده و وجود سایر اشکالات، باعث شده تا در صورت تداوم این روند و عدم رسیدگی به انتقادات، طرح استیضاح وزیر اقتصاد مورد پیگیری قرار گیرد.

آگهی

آقای علی صفدری فرزند عباس متولد ۱۳۵۴/۰۲/۰۴ با کدملی ۴۳۹۰۹۷۵۱۵۳ مجهول المکان در دادنامه به شماره ۱۴۰۲۹۱۳۹۰۰۰۵۷۷۷۴۸۷ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۸ صادره از شعبه ۴ دادگاه خانواده شهرستان شهریار به اطلاع می رساند همسر شما خانم فاطمه زمانی با ارائه دادنامه مذکور تقاضای ثبت طلاق نموده است لذا لازم است ظرف مدت یک هفته در این دفتر حاضر و اسناد را امضإ بفرمایید در غیر اینصورت طبق مقررات اقدام و طلاق ثبت خواهد و اعتراض بعدی شما مسموع نمی باشد.

محمد باقر احدی-سر دفتر ازدواج ۱۴ و طلاق ۶ شهریار

آگهی مفقودی سینه پلاک

مفقودی سینه پلاک یکدستگاه تراکتور کشاورزی سیستم ITM تیپ ۲۸۵ به رنگ قرمز- روغنی مدل ۱۳۵۹ به شماره ثبت در موتور LF۲۲۴۷۱U۵۶۱۳۹۰E و ثبت در سند LF۲۲۴۷۱U۵۶۱۳۹۰F و شماره شاسی ۰۰۱۲۱۸ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

دیواندره

آگهی مفقودی برگ کمپانی - برگ سبز

اینجانب عارف ذوالفقاری مالک خودرو سواری سیستم پژو تیپ پارس مدل ۱۳۸۸ به رنگ سفید به شماره انتظامی ایران ۶۱ -۵۳b۶۸۷ شماره موتور ۱۲۴۸۸۰۴۲۲۱۵ شماره شاسی NAAN۰۱CA۰۹E۸۳۴۰۴۲ به علت فقدان اسناد سازمان فروش ایران خودرو وتقاضای رونوشت (المثنی) اسناد مذکور را نموده است . لذا چنانچه هر شخصی ادعایی در مورد خودروی مذکور دارد ظرف ۱۰ روز به دفتر حقوقی سازمان فروش شرکت ایران خودرو واقع در پیکان شهر ساختمان سمند مراجعه نماید . بدیهی است پس از انقضای مهلت مذکور طبق ضوابط مقرر اقدام خواهد شد.

دیواندره

آگهی مفقودی برگ سبز

برگ سبز یکدستگاه تراکتور کشاورزی سیستم فرگوسن تیپ کا تی ام ۲۸۵ به رنگ قرمز - روغنی مدل ۱۳۸۶ به شماره موتور LFW۰۳۴۳۷T و شماره شاسی E۲۰۴۶۵ وشماره انتظامی ایران ۵۱ -۳۷۷ ک ۴۹ به مالکیت آقای حبیب اله سهرابی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

دیواندره

خبر اقتصادی

عشقی: باید در شورای عالی بورس تصمیم‌گیری شود

احتمال تعطیلی بازار سهام در پی ریزش ۵۰ هزار واحدی شاخص

رئیس سازمان بورس اعلام کرد: درباره تعطیلی بورس ایران در این شرایط باید در شورای عالی بورس تصمیم‌گیری شود. به گزارش ایلنا، مجید عشقی در جمع خبرنگاران با اشاره به دلیل افت شاخص بورس، اظهار داشت: افت و خیز شاخص به عوامل متعددی بستگی دارد اما این روزها به دلیل ریسک سیاسی که به وجود آمده به دلیل شرایط ریسک سیستماتیک، بازار سرمایه به آن عکس‌العمل منفی نشان داده و قطعا کنترل خواهد شد. او با اشاره به تعطیلی بورس استانبول گفت: درباره تعطیلی بورس ایران در این شرایط باید در شورای عالی بورس تصمیم‌گیری شود.

وزیر اقتصاد خطاب به مخالفان برکناری سلاح‌ورزی:

قانون را مطالعه کنید!

وزیر اقتصاد اظهار داشت: به آنهایی که مدعی هستند امضای خارج از جلسه غیرقانونی است، بگویید به لحاظ حقوقی، قانون را مطالعه کنند. به گزارش ایلنا، احسان خاندوزی در جمع خبرنگاران در پاسخ به اینکه طبق بیانیه اتاق بازرگانی امضای خارج از جلسه هیات نظارت غیر قانونی است، آیا شما خارج از جلسه صورت جلسه را امضا کرده‌اید، اظهار داشت: این موضوع را از آقای رئیس جلسه بپرسید و مهم تصمیم نهایی جلسه است. لازم به ذکر است عباس علی آبادی، وزیر صمت نیز دیروز در حاشیه بازدید از بیست و سومین نمایشگاه صنعت لوازم خانگی در پاسخ به سوال خبرنگاران در خصوص وضعیت سلاح ورزی و جلسه شورای عالی نظارت بر اتاق بازرگانی اظهار کرد: درباره سلاح ورزی بعدا صحبت می‌کنم

رئیس هیات‌مدیره انجمن صنایع غذایی:

نیازمند وزارتخانه یا سازمان غذا هستیم

رئیس هیات‌مدیره انجمن صنایع غذایی گفت: باید سازمان غذا یا وزارت غذا داشته باشیم که مستقل و زیر نظر رئیس جمهوری همه امور سیاست‌گذاری تا نظارت را انجام دهد. به گزارش ایلنا، محمدحسین عزیزی افزود: متأسفانه در برابر این پیشنهاد مقاومت‌هایی وجود دارد و هیچ وزارتخانه‌ای حاضر نیست از حق حاکمیتی خود کوتاه بیاید. در حقیقت آنها تصور می‌کنند که مسئولیت خود را دست می‌دهند و حاضر نیستند بخشی از وظایف خود را واگذار کنند. او در ادامه اظهار کرد: از طرف انجمن پیشنهاد دادیم که برای غذا، سازمان یا وزارتخانه جدا داشته باشیم تا همه امور در آن متمرکز شود. اگر مجوز صادرات و واردات تا نظارت در یک نهاد متمرکز باشد بسیاری از مشکلات برطرف خواهد شد. این پیشنهاد چندین بار در مجلس مطرح شده، ولی هنوز نتیجه‌ای حاصل نشده است. از طرفی قانون غذا نیز بسیار قدیمی بوده و نیازمند اصلاح است که پیشنهاد اصلاح آن نیز چندین بار در مجلس مطرح شده است.

وزیر ارتباطات بر سر ایلان ماسک منت گذاشت:

همکاری با «استارلینک» به شرط رعایت قوانین ایران!

وزیر ارتباطات با اعلام اینکه هیات مقررات رادیویی اتحادیه بین‌المللی مخابرات، شرکت «اسپیس ایکس» را ملکف به رعایت قوانین ایران در ارائه خدمات اینترنت ماهواره‌ای کرده است، گفت: به شرط رعایت قوانین کشور، از این خدمت بین‌المللی استقبال می‌کنیم. به گزارش ایرنا، عیسی زارع‌پور دیروز با انتشار پستی در شبکه اجتماعی ایرانی نوشت: پس از چند ماه پیگیری، روز گذشته «هیات مقررات رادیویی اتحادیه بین‌المللی مخابرات (RRB)» شرکت SpaceX را مکلف به رعایت قوانین و مقررات کشورمان در ارائه خدمات اینترنت ماهواره‌ای خود کرد. او افزود: پیشتر هم گفته بودم که از فعالیت ارائه کنندگان خدمات بین‌المللی استقبال می‌کنیم، مشروط بر اینکه قوانین کشورمان را رعایت کنند. گفتنی است اواسط تیرماه سال جاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات از رایزنی برای آغاز فعالیت اینترنت ماهواره‌ای استارلینک در ایران خبر داده بود.